

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 990/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Helsinki-Malmin lentoaseman toimintojen tulevaisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sebastian Tynkkysen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 990/2020 vp:

Millä ratkaisulla hallitus aikoo turvata Helsinki-Malmin ilmailutoimintojen jatkumisen, minkälainen aikataulu korvaavien ratkaisujen suhteen on suunnitteilla ja aikooko hallitus perustaa Ilmailuliiton marraskuussa 2020 esittämän työryhmän?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Jyrki Kataisen hallitus päätti vuonna 2014 julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2015–18, että Malmin lentokenttä otetaan asutokäyttöön ja että valtion toiminnot lopetetaan kenttäalueella mahdollisimman nopeasti, viimeistään vuoteen 2020 mennessä. Lisäksi vuonna 2014 valtion ja Helsingin seudun kuntien väliseen sopimukseen suurten infrahankkeiden tukemisesta ja asumisen edistämisestä kirjattiin, että valtio lopettaa toimintonsa Malmin lentoasemalla vuoden 2016 aikana, mutta viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä, jonka jälkeen alue palautuu Helsingin kaupungin käyttöön.

Eduskunta antoi Malmin lentokenttää koskevan kansalaisaloitteen yhteydessä lausuman, jonka mukaan se edellytti, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin korvaavien lentokenttätoimintojen turvaamiseksi, jotta Malmin lentokentän ilmailutoiminnot voivat jatkua hyvien yhteyksien ja etäisyyksien päässä. Eduskunnan lausuman johdosta liikenne- ja viestintäministeriö myönsi vuonna 2018 yhteensä 3,34 miljoonaa euroa valtionavustuksia lentokenttäinfrastruktuurin kehittämiseen eri lentopaikoilla pääosin Etelä-Suomessa. Liikenne- ja viestintäministeriö myönsi edelleen vuonna 2020 yhteensä 2,0 miljoonaa euroa yleisilmailupaikkojen tukemiseen.

Malmin lentokentän tilannetta on selvitetty lukuisia kertoja viime vuosikymmenten aikana. Selvityksiä on tehty muun muassa vuosina 2000, 2007, 2011, 2014 ja 2015. Malmin lentokentälle ei ole löytynyt yhtä yksittäistä korvaajaa. Tavoitteena on ollut olemassa olevan lentopaikkaverkoston kehittämistä tukemalla luoda paremmat edellytykset Malmin lentokentän ilmailutoimintojen siirtämiselle lentopaikoille, jotka sijaitsevat kohtuullisen etäisyyden päässä pääkaupunkiseudulta. Valittu toimintamalli tukee laajan lentopaikkaverkoston ylläpitämistä ja kehittämistä kustannustehokkaalla tavalla. Ilmailu ja lentopaikkojen ylläpitäminen ovat lähtökohtaisesti markkinaehtoista toimintaa ja perustuvat käyttäjiltä perittäviin maksuihin. Ministeriöllä ei ole toimivaltaa määrätä yksityisiä yrityksiä siirtämään toimintojaan tietyille kentille, vaan harkintavapaus asiassa on toimijoilla itsellään. Useat toiminnot ovat jo siirtyneet muille kentille.

Asettamani digi-ilmailun kehittämistä selvittänyt työryhmä tarkasteli yleis- ja harrasteilmailua syksyllä 2020. Työryhmä piti tärkeänä, että lentopaikkojen tulisi muodostaa verkosto, joka mahdollistaa lentopaikkojen pitämisen sekä ilmailupalveluiden tarjonnan liiketaloudellisesti kannattavalla tavalla. Työryhmä piti myös tärkeänä edistää digi-ilmailun toimijoiden verkostoitumista parhaiden käytäntöjen jakamiseksi ja alan kehityksen nopeuttamiseksi.

Ministeriö arvioi Ilmailuliiton esittämän tarpeen erillisen työryhmän perustamiselle. Ministeriöllä ei ole tällä hetkellä käytettävissä erillisiä määrärahoja uusien avustusten myöntämiseen Malmin korvaamista silmällä pitäen. Eduskunta on myöntänyt valtion vuoden 2021 talousarvion momentille 31.10.31 (Eräät avustukset) 900 000 euroa käytettäväksi valtionavustusten maksamiseen Finavian lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentoasemien ja lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoihin. Parlamentaarisesti valmistellun valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitelmaluonnoksen mukaan valtio jatkaa valtionavustuksia Finavian verkoston ulkopuolisille lentoasemille ja -paikoille myös tulevina vuosina. Avustuksia myönnettäisiin n. 1 miljoona euroa vuosittain, minkä lisäksi valtio varautuu rahoittamaan toimialan kehittämiseen liittyviä pilotteja.

Helsingissä 21.1.2021

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka